

Szakmai beszámoló

Tárgy: A „Magyar gőzmozdonygyártás fénykora 1900-1919” című időszak kiállítás megrendezése

Altéma kódszáma: 3506

Pályázati azonosító: A 2001N2449

A pályázat célja az volt, hogy egy technikatörténeti kiállítást rendezzünk a magyar gőzmozdonygyártás azon időszakáról – 1900-1919 -, amikor a vasúti szállítások növekvő igényének kielégítésére a hazai közlekedéssipar mintegy 2500 db vontatójárművet állított elő. Ebben az időszakban kerültek le a tervező asztalokról, majd a gyártóműhelyekből olyan nevezetes és méltán szakmai sikereket elért gőzmozdony típusok, mint:

1. A fénykor kezdetekor épített kísérleti 701-es és 801-es Atlantic mozdonyok,
2. A Fiumei vonal 401sorozatú Mallet rendszerű hegyipálya gyorsvonati mozdonyai,
3. A Milánói Világkiállítás díjnyertes mozdonya, a négy gőzhengeres 203-as típus,
4. A mellékvonalak új univerzális szertartályos mozdonya, a 375-ös,
5. A fővonalak csúcsos, füstszekrényajtós személyvonati mozdonya, a 322-es,
6. A Fiumei vonal 651 sorozatú Mallet rendszerű tehervonati mozdonyai,
7. Az első univerzális gőzmozdony, a 324-es típus,
8. A mellékvonalak új, könnyű, univerzális szertartályos mozdonya, a 376-os,
9. A legszebb magyar gőzmozdony, a 301-es Pacific,
10. A csúcsos, füstszekrényajtós, könnyű gyorsvonati mozdony, a 327-es,
11. A Déli Vasút gyorsvonati gőzmozdonya, a 302-es típus,
12. Európa legnagyobb Mallet mozdonya, a 601-es,
13. Az elővárosi könnyű szertartályos mozdony, a 342-es,
14. Az elővárosi nehéz szertartályos mozdony, a 442-es,
15. Az új, könnyű gyorsvonati mozdony, a 328-as típus,
16. A legsikeresebb magyar univerzális gőzmozdony, a 424-es,
17. Az új, keskeny nyomtávolságú, univerzális gőzmozdonyok, a 490-es és 492-es típusok.

A fenti témákon kívül külön foglalkoztunk a gőzmozdonyokon alkalmazott találmányokkal is.

A kiállítás 20 db tematikus és 3 db nagyméretű, a nevesebb – 601-es és 424-es – típusokat bemutató tablóból állt. Vitrinekben helyeztük el – az egyébként az állandó kiállításunkban nem szereplő gőzmozdonyok modelljeit. A 601-es típusból sajnos sem eredeti, sem 1:5 méretarányú modell nem maradt az utókornak. A Mozdonyvezető, Vasútüzemi Dolgozók Segélyező Egyesületének azonban van egy M=1:10 méretarányú modellje, amelyet e kiállítás keretében tudtunk a szélesebb látogatókörnek megmutatni.

A tablókön a gőzmozdonyok jellegrajzai is megjelentek. Ez komoly segítséget nyújtott azon látogatóinknak, akik a modellezéssel foglalkoznak. Ezek lefényképezésével kész tervet kaptak a modelljeik elkészítéséhez.

A kiállításnak sajnálatos kísérő eseményei voltak.

Az eredeti megnyitás napján - 2014.02.07. - temettük a magyar vasúti- és közúti vasúti közlekedés történetének talán legnagyobb lexikális tudással rendelkező egyéniségét, Lovász Istvánt.

A két héttel később tervezett megnyitóig, a kiállítás rendezésének végső stádiumában rövid, súlyos betegség következtében elhunyt a rendező, Soltész József.

A kiállítást „**In memoriam Soltész József**” címmel dedikáltuk, de külön tablón emlékeztünk meg Lovász Istvánról is.

A kiállítást a 2014. február 19. és május 11. között 29573 látogató tekintette meg.

Budapest, 2014. július 21.

Merczi Miklós
mb. muzeológiai főosztályvezető

Melléklet: Fényképek a kiállításról

Melléklet**Fotók:**

Megnyitó: Dr. Krámlí Mihály Ph.D MMKM főigazgató, Kisteleki Mihály MÁV História Bizottság elnöke és a közönség

A „Magyar gőzmozdonygyártás fénykora 1900-1919” című kiállítás

